

ПРОБНЕ ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 210 хвилин

Робота має чотири частини. Частина 1 містить 24 завдання різних закритих форм з української літератури. Частина 2 містить 39 завдань різних закритих форм з української мови. Частина 3 містить три завдання з української мови з короткою письмовою відповіддю. Частина 4 містить одне завдання з української мови з розгорнутою письмовою відповіддю.

Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в бланку А, на завдання частини 3 – записати в бланку В, а частини 4 – у бланку Б.

Результати виконання завдань частин 2 та 4 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації.

Результати виконання як завдань частин 2 та 4, так і всіх завдань сертифікаційної роботи буде використано під час прийому до закладів вищої освіти залежно від спеціальності, що визначено Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Уважно читайте правила виконання, зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Виконуйте завдання послідовно, не затримуючись на складних для Вас. Поверніться до них, як залишиться час.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, позначених у бланку А, та якості надання письмових відповідей у бланках В та Б.

1. У бланк А записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді, використавши лише позначку .
2. Позначки вписуйте чітко, з дотриманням вимог щодо надання відповіді на завдання кожної форми, пам'ятаючи, що бланк А оброблятиме комп'ютер.
3. Якщо Ви позначили в бланку А відповідь неправильно, можете змінити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

4. Зверніть увагу: неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку А буде зараховано як помилкові.
5. У бланк В запишіть короткі відповіді на завдання частини 3.
6. У бланк Б запишіть розгорнуту відповідь на завдання частини 4.
7. Короткі та розгорнуту відповіді записуйте охайно, розбірливо, пам'ятаючи, що перевірятиме їх людина.

Ознайомившись із інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 24.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка А так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Зичимо Вам успіху!

Частина 1
УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Відповіді на завдання 1–24 позначте в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Завдання 1–20 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією.

1. Рядки

*Місяць на небі, зіроньки сяють,
Тихо по морю човен пливе.
В човні дівчина пісню співає,
А козак чує – серденько мре...*

узято з

- А народної думи
- Б історичної пісні
- В родинно-побутової пісні
- Г суспільно-побутової пісні
- Д календарно-обрядової пісні

2. Сон Святослава, поразка русичів на річці Каялі, плач Ярославни – це епізоди твору, де є образ

- А співця Бояна
- Б козака Енея
- В боярина Тугара Вовка
- Г бранки Марусі Богуславки
- Д гетьмана Богдана Хмельницького

3. Пошуки суспільної сили (національної еліти), яка спроможна згуртувати народ (націю), зміцнити державу, – одна з проблем твору

- А «Всякому місту – звичай і права...»
- Б «Кайдашева сім'я»
- В «Тіні забутих предків»
- Г «Майстер корабля»
- Д «Чорна рада»

4. Дійовими особами першого драматичного твору нової української літератури є

- А Тетерваковський і Терпилиха
- Б Лукаш і Мавка
- В Боруля і Красовський
- Г Мокій і Уля
- Д Кайдаш і Кайдашиха

5. У жанрі послання написано твір, у якому є рядки
- А *«І мене в сім'ї великій, / В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути / Незлим тихим словом...»*
- Б *«За горами гори, хмарою повиті, / Засіяні горем, кровію політі.
Споконвіку Прометей / Там орел карає...»*
- В *«Кохайтеся, чорнобриві, / Та не з москалями,
Бо москалі – чужі люде, / Роблять лихо з вами...»*
- Г *«Якби ви вчилися так, як треба, / То й мудрость би була своя.
А то заліжете на небо: / — І ми – не ми, і я – не я!..»*
- Д *«Мій медведик! Стоїть собі, / Голову понурив,
Сіромаха. Де ж ділася / Медвежа натура? / Мов кошеня, такий чудний...»*
6. У творі «Маруся Чурай» однією з центральних є проблема
- А зумисної русифікації україномовного населення
- Б фатального зіткнення духовного й матеріального
- В трагічної боротьби за гетьманську владу
- Г нестерпного становища покріпаченого селянства
- Д відповідальності людини за збереження довкілля
7. Словами *«Чим ми побідили? Чи нашим оружжям тільки? Ні. Чи нашою хитрістю тільки? Ні. Ми побідили нашим громадським ладом, нашою згодою і дружністю. Уважайте добре на се...»* звертається до однодумців
- А Іван Брюховецький
- Б Григорій Многогрішний
- В князь Ігор
- Г Захар Беркут
- Д доктор Тагабат
8. На ілюстрації зображено епізод твору

- А «Маруся Чурай»
- Б «Модри Камень»
- В «Три зозулі з поклоном»
- Г «Сон» («У всякого своя доля...»)
- Д «Тіні забутих предків»

9. Фантастичний політ оповідача за совою з України до Сибіру й далі до Петербурга зображено у творі
- А «Тіні забутих предків»
 - Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
 - В «Сон» («У всякого своя доля ...»)
 - Г «Три зозулі з поклоном»
 - Д «Тигролови»
10. Словами *«Прийми ж сей спів, хоч тугою повитий, / Та повний віри; хоч гіркий, та вільний, / Твоїй будущині задаток, слізьми злитий, / Твоєму генію мій скромний дар весільний»* звертається до свого народу ліричний герой твору
- А Євгена Маланюка
 - Б Івана Котляревського
 - В Григорія Сковороди
 - Г Тараса Шевченка
 - Д Івана Франка
11. Уславлення борців за вільну Україну на початку ХХ ст. – ідея твору, де наявні образи
- А Аскольдова могила; кривава дорога; Дніпро-ріка
 - Б синова колиска; Батьківщина; рідна мати
 - В Чорне море; бідні невольники; пан турецький
 - Г далека дорога; материнська усмішка; рушник вишиваний
 - Д лемки у криснях; місяць круглий; снігова завія
12. Проблема емансипації жінки та її самореалізації є ключовою у творі
- А «О панно Інно...»
 - Б «Valse mélancolique»
 - В «Блакитна Панна»
 - Г «Я (Романтика)»
 - Д «Дума про Марусю Богуславку»
13. «Любові всевишній» автор присвячує твір, у якому зображено «любовний трикутник»
- А Софія – Михайло – Марфа
 - Б Мавка – Лукаш – Килина
 - В Маруся – Гриць – Галя
 - Г Микола – Марися – Націєвський
 - Д Петро – Наталка – Тетерваковський
14. Слова *«Без надії таки сподіватись»* – провідний мотив твору, де є рядки
- А *«В житті ти мною згордувала, / Моє ти серце надірвала...»*
 - Б *«Я на вбогім сумнім перелозі / Буду сіять барвисті квітки...»*
 - В *«Я ж у полоні нав'язливих дум: / Лише одне непокоїть мій ум...»*
 - Г *«О слово рідне! Шум дерев! / Музика зір блакитнооких...»*
 - Д *«Сьогодні усе для тебе – / Озера, гаї, степи...»*

15. Ознаки постмодернізму відчутні в рядках

- А** *«Ради тебе перли в душу сію, / Ради тебе мислю і творю...
Хай мовчать Америки й Росії, / Коли я з тобою говорю».*
- Б** *«І оживе добра слава, / Слава України,
І світ ясний, невечерній / Тихо засіяє».*
- В** *«Хай згинуло, хай загуло – / Вони лишилися, як криця!
І жадний примус, жадне зло / Їх не примусило скориться!»*
- Г** *«скрипка люлька коломийка і колекція наліпок
він не вмер він ще стріляє вічний революційонер».*
- Д** *«Красиве засмагле сонце / В золотих переливах кучерів,
У червоній сорочці навипуск, / Що їхало на велосипеді...»*

Проаналізуйте твір і виконайте завдання 16–20 до нього.

*Покину нудні сигнатурки в аптеці,
Забуду дітей в пелюшках –
І поїду ловить оселедці
У північних морях.*

*Мов хмари, вони пропливають сріблисті,
Підвладні законам своїм,
І буря в своєму звитяжному свисті
Літає в плащі сніговім, –
А тут, у набридлому місті,
Лише люди та дим.*

*Під парусом біло-крилатим
Сам я стану як птах,
І, може, зроблюся піратом
У далеких морях.*

Максим Рильський

16. Автор вірша належить до

- А** поетів «празької школи»
- Б** «київських неокласиків»
- В** шістдесятників
- Г** театру корифеїв
- Д** постмодерністів

17. Неоромантична туга за морем, символом чистоти й вічно мінливої далечі, споріднює поезію з твором, у якому персонажами є

- А** Медвин, Фійона, Дядоров
- Б** Дідух, Катерина, Михайло
- В** Богдан, Сев, Тайах
- Г** Степан, Зоська, Гнідий
- Д** Мокій, Рина, Тертика

18. В останній строфі використано

- А анафору
- Б паралелізм
- В антитезу
- Г порівняння
- Д тавтологію

19. Рядки «А тут, у набридлому місті, / Лише люди та дим» суголосні з настроєм оповідача твору

- А «Три зозулі з поклоном»
- Б «Valse mélancolique»
- В «Intermezzo»
- Г «Камінний хрест»
- Д «Мина Мазайло»

20. Ідеї твору відповідає вислів

- А Сьогоднішньої роботи на завтра не відкладай.
- Б Бери вершину – і матимеш середину.
- В Праця чоловіка годує, а лінь марнує.
- Г Кому́ душа болить, тому весь світ плаче.
- Д Фантазія «рятує» від сірих буднів.

У завданнях 21–24 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви).

21. Увідповідніть справжнє ім'я письменника з уривком із його твору.

Письменник

- 1 Панас Рудченко
- 2 Іван Левицький
- 3 Іван Тобілевич
- 4 Микола Фітільов

Уривок із твору

- А «А запорожці схопили Іванця за руки да вже й на стіл саджають, і булаву й бунчук до рук дають. Зопхнули й князя з думними дяками, як поперлись...»
- Б «Порт'єра роздвинулась, і в мій кабінет увійшло двоє... Вони були остаточно налякані обстановкою: аристократична розкіш, княжі портрети й розгардіяш – порожні пляшки, револьвери й синій цигарковий дим...»
- В «Я не хвалю своїх синів, але, коли правду сказати, то на всі Семигори немає таких хлопців, як мої. Що вже робочі, слухняні, покірливі, то дай, Боже, таких дітей усякому...»
- Г «Хазяйство ледве живе, а дворянство без розуму і без науки хліба не дасть. Послухай мене: спали всі бумагаи, щоб і не свербіло...»
- Д «Мотря, качаючись на печі, цілісіньку ніч не спала, теж плакала... Думала піти сказати на сина, що він розбоєм промишляє, щоб узяти його разом з його лихою ватагою...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

22. Увідповідніть ім'я персонажа із суголосним з його долею висловом.

Персонаж		Вислів	
1	Еней («Енеїда»)	А	Не було добра змалку, не буде й до останку.
2	Катерина («Катерина»)	Б	І хороша, і вродлива, тільки шкода, що сварлива.
3	Маруся («Кайдашева сім'я»)	В	Брехнею світ пройде, а назад не вернешся.
4	Чіпка («Хіба ревуть воли, як ясла повні?»)	Г	Козацькому роду нема переводу.
		Д	Любов – не пожежа, займеться – не згасиш.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

23. Увідповідніть ім'я письменника з висловлюванням про нього.

Письменник		Висловлювання	
1	Павло Тичина	А	<i>«Це був кінодраматург, відчайдушний реформатор у сфері поезики. Найулюбленіший жанр його ранньої творчості – балада. Його новаторство насамперед полягає в прагненні поєднати прадавнє народнопоетичне й сучасне осягнення життя...»</i>
2	Андрій Малишко	Б	<i>«Принциповий, нетерпимий до будь-якої неправди, не міг миритися з радянською ідеологією... Так, у вересні 1965 року, під час прем'єри фільму С. Параджанова “Тіні забутих предків” у Києві, узяв участь в акції протесту проти масових політичних репресій у Радянському Союзі...»</i>
3	Іван Драч	В	<i>«Його перші спроби вражали всіх сучасників. Він був особливим, бо в ньому поєдналося все – він був і музикантом, і художником, і поетом. Дивовижної чистоти і святості ця людина була. І як його стали ламати і крутити... Але попри все він зумів відбутися як великий поет на початку своєї діяльності...»</i>
4	Василь Стус	Г	<i>«Поет-патріот і воїн за духом, ще у 20-х роках минулого століття на фронтах громадянської війни у складі добровольчої армії УНР захищав суверенність Вітчизни, осмислював поразку її в закордонних таборах для інтернованих осіб і розвивав ідею утвердження державності України, перебуваючи на теренах чехословацької еміграції...»</i>
		Д	<i>«Митець приятелював із такими відомими письменниками, як Максим Рильський та Остап Вишня, писав тексти до пісень, які звучали в Довженкових фільмах. Проте найкращі свої пісні створив у співавторстві з композитором Платоном Майбородою...»</i>

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24. У відповідність ім'я персонажа літературного твору з ключовими словами.

<i>Персонаж</i>	<i>Ключові слова</i>
1 Мина Мазайло	А письменник, Київ, кар'єра
2 То-Ма-Кі	Б авіатор, Далекий Схід, нескореність
3 Степан Радченко	В розвідник, Карпати, війна
4 Григорій Многогрішний	Г службовець, Харків, українізація
	Д редактор, Одеса, дружба

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

Частина 2

УКРАЇНСЬКА МОВА

Відповіді на завдання 25–63 позначте в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Завдання 25–38 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією.

25. Однаковий звук позначають букви, підкреслені в окремих словах речення

- А Якби не стримінгові сервіси, здоров'я глядачів не викликало б занепокоєння.
- Б Поціновувачі «мильних опер» годинами сидять, мов приклеєні до диванів.
- В Хвороблива пристрасть до серіалів значно посилює гіподинамію.
- Г А довге сидіння підвищує ризик розвитку серцево-судинних захворювань.

26. Прочитайте речення (цифра позначає наступне слово).

Психологиня, (1)донька моєї (2)подруги, пообіцяла (3)принести (4)черговий (5)фаховий журнал, де зробила (6)позначки щодо цікавих (7)випадків (8)нідліт-кових (9)уподобань.

НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних у всіх словах, позначених цифрами

- А 1, 4, 6, 9
- Б 2, 3, 5, 7
- В 1, 3, 5, 9
- Г 2, 4, 6, 8

27. Спростення в групах приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка
- А блис..нути, улес..ливий, очис..ний, реміс..ник
 - Б тиж..невий, хрус..нути, балас..ний, провіс..ник
 - В доблес..ний, якіс..ний, заздріс..но, випус..ний
 - Г безшелес..но, гіган..ський, виіз..ний, облас..ний
28. Помилку в написанні слова допущено в рядку
- А престиж, риторика, діалог
 - Б паритет, вінегрет, стиліст
 - В директор, силікон, дисконт
 - Г диригент, симфонія, дисплей
29. Букву **е** на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка
- А увеч..рі, увічл..вість, упередж..ний
 - Б оч..видячки, змал..чку, ч..мдуж
 - В беззаст..режно, кр..шити, змуш..ний
 - Г б..нтежний, к..рівний, кл..котить
30. Апостроф на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка
- А від..емний, підв..ялити, супер..ядро
 - Б ін..екційний, між..ярусний, б..ювет
 - В з..еднати, кур..йозний, суб..ективізм
 - Г інтер..ер, розм..якшувати, ф..юзеляж
31. Дефіс замість скісної риски треба писати в усіх словах рядка
- А суспільно/політичний, суспільно/корисний, суспільно/економічний
 - Б південно/український, південно/західний, південно/слов'янський
 - В садово/городній, садово/декоративний, садово/парковий
 - Г науково/дослідний, науково/практичний, науково/подібний
32. НЕМАЄ орфографічних помилок у варіанті
- А В Україні за підтримки Організації з безпеки і співробітництва в Європі триває загальнонаціональна кампанія, присвячена питанням кібербезпеки.
 - Б У межах цих заходів журналіська спільнота отримала відео-ролики з рекомендаціями щодо безпечної поведінки в кіберпросторі.
 - В А школярі в усіх регіонах країни ознайомляться з інфоброшюрами «5 правил захисту інформації від злону в інтернеті» і «5 правил безпечного шопінгу в інтернеті».
 - Г Зосередження уваги перед усім на школярах зумовлене їхньою схильністю до необдуманих дій в інтернеті, а отже, беззахисністю перед кібершахраями.
33. Суфікс **-иц-** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ
- А родовище
 - Б вовчище
 - В попелище
 - Г сховище

Завдання 34–38 стосуються тексту з пронумерованими пропусками. Відновіть початковий зміст цього тексту, добираючи для кожного з пропусків 34–38 правильний варіант з-поміж запропонованих у відповідних завданнях.

Основною метою цьогорічного ділового форуму є (34) _____ майданчика для обміну практичним досвідом, пошуку відповідей на (35) _____ під час пленарного засідання питання, із якими щодня (36) _____ керівники підприємств, а також для отримання юридичних консультацій, ознайомлення з інноваційними технологіями. Усі учасники заходу мали чудову нагоду розширити партнерську мережу завдяки (37) _____ зустрічам з колегами під час як офіційних, так і (38) _____ частин заходу.

34. А заснування
Б спорудження
В конструювання
Г створення

35. А підняті
Б дані
В порушені
Г виставлені

36. А стикаються
Б зустрічаються
В пересікаються
Г перетинаються

37. А особистим
Б міжособним
В особовим
Г особистісним

38. А неформалістичних
Б неформальних
В неформалістських
Г неформених

Завдання 39–52 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією.

39. Потребує редагування речення

- А Урахувавши досвід попередників, можемо уникнути багатьох помилок.
Б Довідавшись про щось нове, доцільно використовувймо його у власній діяльності.
В Будь готовий до труднощів і зневіри, вибудовуючи своє майбутнє на піску.
Г Усвідомлюючи наслідки власних вчинків, маємо діяти відповідально та помірковано.
Д Розв'язуючи життєві проблеми, спочатку вони можуть здаватися складними.

40. НЕПРАВИЛЬНО оформлено чужу мову в рядку

- А «Київська міська рада пропонуватиме обмежити використання в магазинах поліетиленових пакетів», – повідомляє пресслужба відомства.
- Б Посадовець зазначає: «Погоджено проект рішення про зменшення використання поліетиленових пакетів у місцях продажу товарів».
- В «Продавці мають запропонувати альтернативу поліетиленовій продукції, – наголошує розробник проекту, а далі пояснює: – Це можуть бути полімерні чи паперові екопакети, багаторазові торбинки тощо».
- Г «Щороку в масштабах ЄС на смітники вивозять вісім мільярдів поліетиленових упакувань, – мотивують це рішення чиновники, – тобто на одного європейця припадає 200 таких одноразових пакетів за рік».
- Д «Частина пакетів потрапляє до світового океану з катастрофічними наслідками для флори та фауни» – додає автор проекту Костянтин Яловий.

41. Прочитайте речення (*цифра позначає попередній розділовий знак*).

Учені створили програму, (1) давно очікувану користувачами: (2) за її допомогою можемо проникати в «розум» інших комп'ютерів, (3) передбачаючи їхні майбутні дії, (4) і цю розробку, (5) що здатна здійснити революцію в науці, (6) уже називають першим кроком до вільної взаємодії між людьми та машинами.

НЕПРАВИЛЬНИМ є обґрунтування вживання розділових знаків, запропоноване в рядку

- А кома 1 – при відокремленому означенні
- Б двокрапка 2 – між частинами складного речення, що поєднані безсполучниковим зв'язком
- В кома 3 – при відокремленій обставині
- Г кома 4 – при однорідних членах речення
- Д коми 5, 6 – при підрядній частині складного речення

42. Прочитайте діалог.

— *Марічко, роздрукуй нарешті пакет потрібних документів, – укотре емоційно нагадав тато.*

— *На жаль, сьогодні не зможу: треба замінити картридж, а новий привезуть лише завтра, – відповіла донька.*

Точно передає зміст діалогу речення

- А Марічка поскаржилася, мовляв, фарба в картриджі швидко закінчується, через те що тато постійно просить щось роздрукувати.
- Б Татові не сподобалося, що через використаний картридж Марічка ніяк не може роздрукувати пакет потрібних документів.
- В Тато емоційно нагадав Марічці роздрукувати пакет потрібних документів, але донька сказала, що не зможе через використаний картридж.
- Г Тато не вважає використаний картридж вагомою причиною, тому просить Марічку таки роздрукувати пакет документів.
- Д Марічка знову відмовилася роздрукувати пакет документів, хоча тато емоційно вчергове нагадав про те, що треба було замінити картридж.

Завдання 43–47 стосуються речень, у яких зроблено пропуски. Укажіть правильні варіанти послідовного заповнення цих пропусків для кожного речення.

43. Не _____ на часі, коли очищуєте кавомолку після використання, цим ви _____ термін її використання.
- А економіте, подовжите
 - Б економліть, подовжете
 - В економіть, подовжити
 - Г економьте, подовжете
 - Д економте, подовжите
44. Спочатку подадуть _____ кружальцями саямі та шматочки твердого _____ у формі трикутничків.
- А нарізане, сира
 - Б нарізану, сиру
 - В нарізаний, сира
 - Г нарізане, сиру
 - Д нарізану, сира
45. Запрошуємо на тренінг з письменницької майстерності, де Вас навчать _____ якісного художнього тексту. На заняттях працюємо в зошитах, створених _____ культової книги «Гра престолів».
- А усіх секретів, по мотивах
 - Б усіма секретами, по мотивах
 - В усім секретам, за мотивами
 - Г усім секретам, по мотивах
 - Д усіх секретів, за мотивами
46. Візитівкою виставкового стенда, розташованого в павільйоні ВДНГ, цього року _____ робот-газонокосарка: саме це диво привабило _____ кількість відвідувачів.
- А став, найвеликішу
 - Б стала, саму більшу
 - В стала, саму найбільшу
 - Г став, найбільшу
 - Д стала, найбільш велику
47. Емігрантські поневір'яння Євгена Маланюка розпочалися з Польщі ще _____ року, потім були Чехословаччина, Німеччина, а у віці _____ років письменник залишає Європу й упродовж останніх _____ живе в США
- А тисяча дев'ятсот двадцятого, п'ятдесяти двох, дев'ятнадцяти
 - Б тисячу дев'ятсот двадцятого, п'ятидесяти двох, дев'ятнадцятьох
 - В тисяча дев'ятисот двадцятого, п'ятидесяти двох, дев'ятнадцятьох
 - Г тисячу дев'ятисот двадцятого, п'ятдесятьох двох, дев'ятнадцяти
 - Д тисяча дев'ятсот двадцятого, п'ятдесяти двох, дев'ятнадцяти

Завдання 48–52 стосуються речень, що первісно, в іншій послідовності, становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

- △ Коли нас так усамітнили, це виявилось руйнівною силою, і саме тому всі знову почали телефонувати одне одному, щоб соціалізуватися.
- Такий стан якому немає альтернативи, – це своєрідне ув'язнення в одиночній камері, адже бути людиною можна тільки в громаді.
- ◇ Ізоляція – жахливе явище, що руйнує нашу ідентичність, індивідуальність, але в умовах пандемії людство повинно було до цього вдатися.
- Лише перебуваючи в ній, ми стаємо собою справжніми, хоча кожен має право на неповторність, унікальність.
- ▽ Погодьтеся, це є цілком природно: людина прагне до суспільства, хоче бодай якось вийти з ізоляції або принаймні зменшити її тягар хоча б за допомогою телефона.

48. Зміст первісного тексту буде відновлено, якщо речення розташувати в такій послідовності

- А ◇ △ ○ □ ▽
- Б ◇ ▽ □ ○ △
- В ◇ ○ □ △ ▽
- Г ◇ □ △ ▽ ○
- Д ◇ △ ▽ ○ □

49. Відокремленою обставиною ускладнено речення, позначене

- А △
- Б ○
- В ◇
- Г □
- Д ▽

50. Вставним словом ускладнено речення, позначене

- А △
- Б ○
- В ◇
- Г □
- Д ▽

51. Пунктуаційну помилку допущено в реченні, позначеному

- А △
- Б ○
- В ◇
- Г □
- Д ▽

52. Однорідні присудки є в реченні, позначеному

- А
- Б
- В
- Г
- Д

У завданнях 53–57 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви).

53. Доберіть до кожного речення, у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм.

<i>Фразеологізм</i>	<i>Речення</i>
1 рвали боки	А <i>Наші хлопці допомагали організувати вечірку до Дня студента: обладнання було таке важке, що довго [...], поки все облаштували.</i>
2 рвали руки	Б <i>Тільки-от музику якусь дивну грали: гості, здивовані незрозумілими звуками, жалілися, що вони дійсно[...].</i>
3 рвали вуха	В <i>Була й одна компанія незадоволених: ці молодики так наполегливо вимагали замінити диджея, просто [...].</i>
4 рвали горло	Г <i>І без модників і модниць не обійшлося: в ультрафіолеті їхні футболки так блищали, що аж [...].</i>
	Д <i>Під кінець вечірки все налагодилося, бо жарти-ники виступили так, що всі [...].</i>

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

54. З'ясуйте, до яких частин мови належать виділені в реченні слова (*цифра позначає наступне слово*).

Мемі (1)заввичай метафоричні, (2)однак ніщо так не вбиває метафору, як її (3)надуживаність, унаслідок чого цей троп перетворюється на банальність, штамп, тобто на (4)той самий мем.

- А іменник
- Б прикметник
- В займенник
- Г прислівник
- Д сполучник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. З'ясуйте тип кожного речення.

Речення

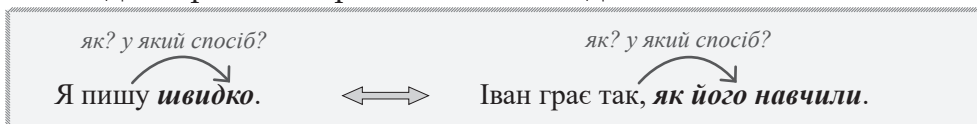
- 1 До кожного лікарського засобу додано інструкцію; спочатку може здатися, що інформація в ній призначена лише для фахівців, але це не так.
- 2 Насамперед потрібно впевнитися, чи назва препарату на упаковванні збігається з назвою в інструкції, що містить надзвичайно важливі для пацієнта розділи.
- 3 У частині «Показання до застосування» має бути зазначено захворювання чи стан, проте в будь-якому разі треба з'ясувати в лікаря доцільність уживання цього засобу.
- 4 Ліки, як і продукти харчування, мають властивість псуватися: за неправильного зберігання їх ефективність істотно знизиться, застосування ж може завдати більше шкоди, ніж користі.

Тип речення

- А просте ускладнене
 Б складносурядне
 В складнопідрядне
 Г складне
 безсполучникове
 Д складне з різними видами зв'язку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

56. У відповідність за подібністю синтаксичного значення виділені фрагменти простих і складних речень. Зразок такого поєднання показано на схемі.

Просте речення

- 1 Формат виступів «науковий слем» походить від конкурсів молодих поетів «поетичний слем», **започаткованих свого часу в американських барах.**
- 2 **Через некомерційність** таких заходів знайти майданчик для показу наукових досягнень складно.
- 3 **А після популяризації** такого формату його аудиторія сягнула кількох тисяч глядачів і вже не в барах, а в концертних залах.
- 4 Багато хто з прихильників наукового слему приходить сюди **дізнатися** про щось нове, подане в цікавій формі.

Складне речення

- А Науковий слем – своєрідний розважальний жанр у вигляді виступу, **під час якого вчені з гумором розповідають про свою роботу як дослідників.**
- Б **Як тільки участь у науковому слемі підтверджено,** треба надіслати організаторам докладну презентацію виступу, збагачену цікавинками й спецефектами.
- В Під час виступу треба зосередитися на об'єктах і методах дослідницької роботи, **оскільки в науково-популярних лекціях найважливішим є пояснити суть проблеми.**
- Г Автори обов'язково мають додати до виступу кілька жартів, **щоб легше було сприймати інколи складну наукову інформацію.**
- Д **Хоча учасники наукового слему розповідають кожен про своє,** переможцями стають ті, кого обрали глядачі гучністю оплесків.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

57. З'ясуйте, яким членом речення є виділений фрагмент.

<i>Член речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 підмет	А Жити на повну, без обмежень і страху – ось <i>мета</i> успішної особистості.
2 присудок	Б У європейських школах елементом форми для дівчат є спідниця <i>в клітинку</i> .
3 додаток	В Скасовано всілякі <i>заборони</i> – і волі дух зривається в простір.
4 означення	Г Циферблат наріжного годинника <i>хуртовина</i> снігом замела.
	Д Крізь високий густий очерет біліла широкою срібною <i>стрічкою</i> Рось.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Уважно прочитайте наведені нижче тексти (цифри зліва позначають номери абзаців) і виконайте завдання 58–66 до них.

Текст А

НАВІЩО ВИЩА ОСВІТА?

- 1 **Освіта – це гарантований Конституцією України процес здобуття інформації та навичок, необхідних для створення фундаменту, що знадобиться в житті.**
- 2 Постійно вчитися потрібно для того, щоб почуватися щасливо й задоволено, претендувати на гарну роботу, гідну зарплату, комфортне життя й достаток, щоб підвищити самооцінку, здобути авторитет у колі друзів, колег, у родині.
- 3 Базові знання з різних предметів людина отримує під час навчання в школі, але рівень їх не може вповні свідчити про грамотність, освіченість у тій чи тій галузі. Цього просто недостатньо для того, щоб бути висококласним фахівцем у майбутньому.
- 4 Людина може отримати шанс стати професіоналом тільки завдяки знанням, здобутим у виші. Навчаючись тут, майбутній фахівець не тільки накопичує корисну інформацію, а й формує необхідні, важливі навички, що забезпечать подальше самовдосконалення й зростання. Саме такий процес сприяє розширенню світогляду, підвищує комунікабельність, учить вести перемовини, допомагає відточити вміння знаходити раціональні рішення в різних життєвих ситуаціях.
- 5 Вища освіта має важливе значення під час влаштування на роботу. Зараз багато хто прагне мати навіть кілька дипломів, освоюючи нові чи суміжні професії. Це створює додаткові можливості для отримання високооплачуваних і перспективних посад. Переваги дипломованих співробітників незаперечні: цих претендентів роботодавці вважають більш привабливими. Хороший фахівець, урешті, повинен мати вищу освіту, навіть якщо він працює не за своєю спеціальністю.

За матеріалами сайту одного з вишів України

МИРОСЛАВА ГОНГАДЗЕ

Ведуча, головна редакторка й керівниця Української служби «Голосу Америки». Також вона часто виступає як експертка з питань України, Східної Європи та свободи слова на пострадянському просторі. Статті пані Мирослави друкують на шпальтах таких світових видань, як Wall Street Journal, Washington Post, Journal of Democracy

Хочете бути успішними – учіться! Чому навчатися – це важливо?

- 6** *Освіта дає знання, а знання – це, дійсно, сила*
Знання забезпечують гарну платформу, з якої ви можете оцінити свої здібності в тій чи тій галузі, а відтак сформувані навички, що сприятимуть професійному успіху, допоможуть у кар'єрі.
- 7** *Освіта дає можливість ухвалювати кращі, обґрунтовані рішення*
Отримана під час навчання нова інформація дає змогу приймати правильні та обґрунтовані рішення. Доволі часто керівникам доводиться робити це швидко, якщо навіть немає всіх критично важливих фактів, і ці дії можуть мати величезне значення не лише для того, хто їх ухвалює, а й для певної групи людей чи цілої нації.
- 8** *Освіта допомагає розвивати емоційний інтелект і вберегтися від обману*
Ключовою для життєвого успіху є здатність висловлювати й контролювати свої емоції та усвідомлювати й інтерпретувати почуття інших, а також реагувати на них. Науковці називають це емоційним інтелектом (ЕІ). Розуміння психології, уміння комунікувати та переконувати, дотримання законів, правил і норм допомагають уникати проблем та, якщо вони усе-таки є, легше знаходити шляхи вирішення їх. Освіта ж сприяє критичному мисленню й усвідомленню вами своїх прав. Неосвіченими людьми легше маніпулювати. Набагато важче «використати» тих, хто має глибокі знання й може захистити власні інтереси.
- 9** *Освіта є важливою підвалиною здорового й мирного суспільства*
Освіта значною мірою впливає на усвідомлення того, що є правильним, а що є неправильним, налаштовує наш моральний компас – систему того, що є етично прийнятним.
- 10** *Освіта сприяє задоволенню особистих амбіцій, підвищенню самоповаги та забезпеченню фінансової стабільності*
Вища академічна кваліфікація збільшує можливості під час пошуку нової роботи, зокрема з вищою оплатою.
- 11** *Освіта – це самовдосконалення*
Учитись варто завжди, і не принципово, чи прочитаєте для цього книжку, пройдете онлайн-курс, відвідаєте лекцію чи вступите до вишу. Хочете жити краще – навчайтесь самі та обирайте освічених і досвідчених. Будьте мудрими!

Українська вища освіта – мертва. Тримайтеся від неї подалі!

**Dmytro Semenov –
спієзасновник спільноту
мандрівників Travelage,
ідеолог сервісу р2р-оренди
туристичного обладнання
Rent2Friend, фриланс-маркетолог**

12 В аудиторії, набитій учорашніми вступниками, гуде як у вулику. У приміщення входить викладачка, усі затихають, шурхотять зошитами, дістають ручки. Почалось таїнство науки – перша в моєму житті лекція...

13 «І що це було?!» – запитав себе через півтори години. Увесь цей час лекторка монотонно начитувала якусь маячню з підручника. Наступні чотири роки «освіти» мало чим відрізнялися. Добре, що з третього курсу я бував в університеті тільки на модулях і сесіях.

14 Визнаймо: король – голий. Українська вища освіта – мертва. Викидати чотири роки життя на цю примару – безглуздо, тому що...

- 90 % «навчання» у вишах – це запам'ятовування. Терміни, дати, теореми, концепції... Усе це класно й потрібно. Було. У дев'яностих і раніше. Тоді відомості важили в сотні разів більше, бо їх складніше здобували. Інтернет змінив усе. Ціна інформації наближається до нуля, а вміння її фільтрувати, обробляти та створювати нове стало основною цінністю фахівця. Але в університетах цього немає! Вибирати не можна – маєш учити все. Про аналіз узагалі не йдеться – суцільне «зубріння», а слова «креатив» і «університет» – це антоніми, однозначно!

- Вища освіта не потрібна для успіху, вона не гарантує кар'єри. Більшість професій не потребує навчання впродовж п'яти років. Достатньо засвоїти основи – йти працювати, удосконалюватись у процесі (практика + книги,

курси, конференції та спілкування). Набагато ціннішою є людина, яка вміє розібрати й зібрати машину, ніж та, що знає історію автомобільної індустрії, тенденції цієї галузі, біографію Форда та назви всіх деталей.

«Почекай, розумнику! – переб'є нетерплячий читач. – У нас пів країни диванних критиків. Ти запропонувати щось путнє можеш?»

15 Можу й пропоную:

- ▶ Працюйте. Відразу йдіть хоч на якусь роботу. Ви навчитеся домовлятися, вести власний бюджет, правильно поводитися на співбесідах. Головне – почнете розуміти, як діють системи.

- ▶ Працюйте безкоштовно. Ви почнете з дрібниць. Але поступово здобудете необхідні знання та навички – і вам платитимуть за роботу, що подобається, від якої отримуєте справжнє задоволення.

- ▶ Завжди виділяйте час на розвиток. Саме він є пріоритетом, а не дохід.

- ▶ Не будьте трудоголіком. Насправді це не ефективно.

- ▶ Вивчіть англійську. Без неї ніяк. Людина без англійської – варвар, перед яким зачинено більшість дверей.

- ▶ Ведіть громадську діяльність. Це один з найкращих способів налагодити зв'язки, набути досвіду та бути корисним суспільству.

Завдання 58–63 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією.

58. Змісту *текстів Б і В* стосується твердження

- А Вища освіта є потрібною, адже дає фундаментальні теоретичні знання.
- Б Іти працювати потрібно якомога швидше: робота – ось реальне навчання.
- В Роботодавці вважають більш привабливими дипломованих фахівців.
- Г Для життєвого успіху необхідні самовдосконалення і постійний розвиток.

59. У *тексті Б* можна знайти підтвердження всім наведеним нижче фрагментам *тексту А*, ОКРІМ

- А Освіта – це процес здобуття інформації та навичок, необхідних для створення фундаменту, що знадобиться в житті.
- Б Навчаючись тут, майбутній фахівець не тільки накопичує корисну інформацію, а й набуває необхідних важливих навичок.
- В Постійно вчитися потрібно для того, щоб почуватися щасливо й задоволено, претендувати на гарну роботу, гідну зарплату.
- Г Хороший фахівець повинен мати вищу освіту, навіть якщо він працює не за своєю спеціальністю.

60. Ідея мему із зображенням засновника Microsoft Білла Гейтса перегукується з твердженням у рядку

- А Вища освіта має важливе значення під час влаштування на роботу.
- Б Хороший фахівець повинен мати вищу освіту, якщо навіть він працює не за своєю спеціальністю.
- В Вища освіта не потрібна для успіху, вона не гарантує кар'єри.
- Г Вища академічна кваліфікація розширює вибір під час пошуку нової роботи.

61. У *тексті В* названо всі проблеми сучасної вищої освіти, ОКРІМ

- А Багато теорії – практика ж фактично розпочинається вже на робочому місці.
- Б Контрактна форма навчання у виші потребує великих фінансових витрат.
- В Вища освіта не є гнучкою, у ній немає адаптивності.
- Г Виші не дають студентові реальної «картинки» його майбутньої професії.

62. Незалежний освітній аналітик-консультант Юрій Федорченко висловлює думку про те, що університет запрошує викладача й студента в аудиторію та поза нею до співпраці, адже студенти – це не школярі, а своерідна творча лабораторія, студія тощо. Протилежну ситуацію описано в абзаці.

- А 15
- Б 13
- В 8
- Г 5

63. Ознаки розмовного стилю притаманні

- А *текстам А і Б*
- Б *текстам Б і В*
- В *текстам А і В*
- Г *текстам А, Б і В*

Частина 3

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання відкритої форми з короткою письмовою відповіддю

Завдання 64–66 стосуються попередніх текстів і передбачають надання відповіді у формі письмового висловлення обсягом, визначеним умовою кожного завдання. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся умов до нього. Відповідайте лаконічно й грамотно, пам'ятаючи, що спосіб викладу може позначитися на Вашому результаті. За потреби робіть записи на відведених у зошиті рядках. Обов'язково запишіть свої відповіді в бланк В у спеціально відведені в ньому місця.

64. Який із текстів доречно доповнити запропонованим мемом? Обґрунтуйте свою позицію, покликаючись до змісту обраного Вами тексту.

(2–3 речення)

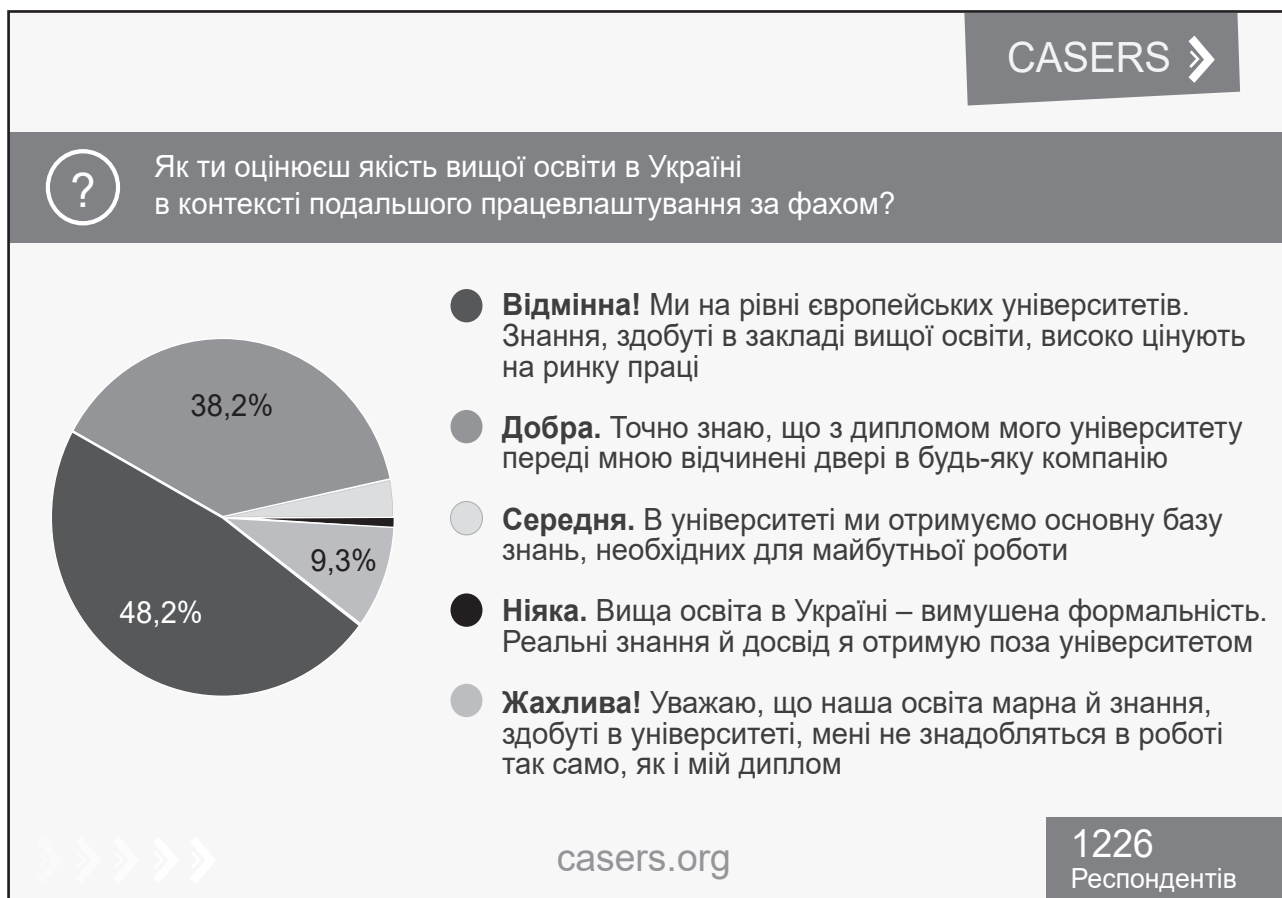
ВИЩА ОСВІТА

65. На основі прочитаних текстів сформулюйте й запишіть дві риси сучасної освіченої людини. Коротко поясніть свій вибір.

(3–4 речення)

66. Розгляньте результати опитування, наведені на діаграмі. Яку із запропонованих під час опитування оцінок, на Вашу думку, поставив би вітчизняній вищій освіті автор *тексту А*, а яку – автор *тексту В*. Поясніть свою позицію, покликаючись до відповідних текстів.

(3–4 речення)

Частина 4
УКРАЇНСЬКА МОВА

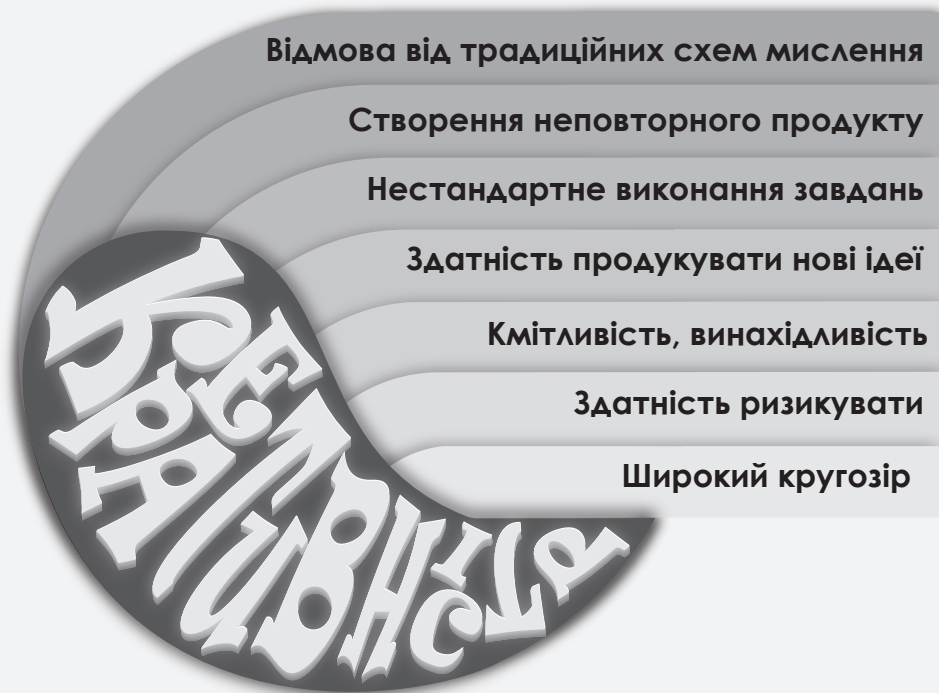
Завдання відкритої форми з розгорнутою письмовою відповіддю

Завдання 67 передбачає надання розгорнутої письмової відповіді. Виконуючи завдання, чітко дотримуйтеся визначених умов. За потреби використовуйте чернетку в зошиті. Обов'язково запишіть свою роботу в бланку Б.

*Увага! Роботу, що не відповідає темі, буде оцінено в 0 балів.
Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів*

67. Прочитайте наведений у рамці нижче уривок.

Креативність (від англ. *create* – створювати, *creative* – творчий) називають однією з головних якостей людини XXI століття. А креативне мислення надзвичайно цінують у всіх важливих сферах життя: у бізнесі, науці, культурі, мистецтві, політиці. Спеціалістів з такими революційними й творчими думками шукають сучасні роботодавці.

Які складники креативності, на Вашу думку, є особливо важливими для самореалізації людини та її конкурентно-спроможності на ринку праці?

Відповідаючи на питання, дотримуйтесь таких вимог:

- сформулюйте тезу,
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтвердять Вашу думку,
- проілюструйте один з аргументів окресленою в часі й просторі подією з історії

